

15 יולי 2026
א' אב תשפ"ו

שאלות תשובות בנושא כלבת

מהי מחלת הכלבת?

כלבת היא מחלה נגיפית קטלנית הפוגעת במערכת העצבים של בני אדם ובעלי חיים. היא נגרמת על ידי נגיף ממשפחת *Lyssavirus*. ניתן למנוע את המחלה באמצעות טיפול הניתן בזמן. לאחר שמופיעים תסמיני המחלה, אין טיפול יעיל למחלה, וברוב המוחלט של המקרים היא מסתיימת במוות.

מהי תקופת הדגירה של המחלה?

תקופת הדגירה היא פרק הזמן שבין החשיפה לנגיף ועד להופעת התסמינים.

- **בבעלי חיים:** תקופת הדגירה נמשכת בדרך כלל בין כמה שבועות לכמה חודשים.
- **בבני אדם:** תקופת הדגירה יכולה להימשך בין כמה שבועות ועד יותר משנה.

משך תקופת הדגירה משתנה בהתאם למיקום החשיפה. ככל שהנשיכה או החשיפה קרובות יותר לראש, כך התסמינים עלולים להופיע מוקדם יותר.

האם אפשר למנוע את המחלה לאחר חשיפה?

כן. גם לאחר נשיכה או חשד לחשיפה לנגיף, ניתן במקרים רבים למנוע את התפתחות המחלה באמצעות טיפול רפואי מתאים שניתן במהירות. לכן, בכל מקרה של נשיכה או חשד לחשיפה לבעל חיים שעלול להיות נגוע בכלבת, יש לשטוף היטב את המקום במים ובסבון ולפנות באופן מיידי לקבלת טיפול רפואי.

אילו בעלי חיים עלולים להידבק בכלבת?

כל היונקים, כולל בני אדם, יכולים להידבק בנגיף הכלבת.

בעולם: הכלב הוא בעל החיים העיקרי שמעביר את המחלה לבני אדם.

בישראל: בזכות חובת חיסון הכלבים, עיקר מקרי הכלבת כיום מתגלים בחיות בר ובכלבים משוטטים. בעלי החיים שבהם מאובחנת המחלה בתדירות הגבוהה ביותר הם:

- תנים
 - כלבים משוטטים
 - שועלים (בשכיחות נמוכה יותר מבעבר)
- לעיתים נדירות מאובחנת כלבת גם בחתולים, ולכן חשוב להקפיד על חיסון חתולים בהתאם להמלצות הווטרינר. בנוסף, כל יונק אחר, כגון בקר, סוסים, כבשים, עיזים או עטלפים, עלול להידבק אם נחשף לנגיף. לעומתם, עופות, זוחלים, דורחיים ודגים אינם נדבקים בכלבת ואינם מעבירים את המחלה.

כיצד נדבקים בכלבת?

נגיף הכלבת עובר בדרך כלל באמצעות נשיכה של בעל חיים נגוע. במקרים מסוימים, ההדבקה יכולה להתרחש גם כאשר רוק של בעל חיים נגוע בא במגע עם פצע פתוח או עם ריריות, כגון העיניים, האף או הפה.

מה קורה בגוף לאחר ההדבקה?

לאחר חדירת הנגיף לגוף, הוא מתקדם דרך מערכת העצבים אל המוח, שם הוא גורם לדלקת קשה. בהמשך הנגיף מגיע גם לבלוטות הרוק, ובשלב זה האדם או בעל החיים הנגועים עלולים להדביק אחרים.

מהם הסימנים של מחלת הכלבת?

המחלה יכולה להופיע בשתי צורות עיקריות:

- הצורה האגרסיבית: המתבטאת בתוקפנות, אישקט ועוררות.
- הצורה השקטה: המתבטאת באדישות, חולשה ושיתוק ההולך ומחמיר.

הסימנים משתנים בין בני אדם לבעלי חיים ובין בעלי חיים ממינים שונים. בדרך כלל כוללים:

- שינוי חריג בהתנהגות, כגון: תוקפנות או ידידותיות בלתי אופיינית.
- פחד קיצוני או אובדן הפחד מבני אדם.
- ריור מוגבר, לעיתים עד כדי קצף סביב הפה.
- קושי בבליעה.
- שיתוק חלקי או התכווצויות שרירים.
- שינוי בקול.

כיצד מאבחנים כלבת?

אבחון ודאי של כלבת בבעלי חיים מתבצע רק לאחר מות בעל החיים, באמצעות בדיקת מעבדה במכון הווטרנרי על שם קימרון בבית דגן.

מה עושים אם רוצים לאמץ בעל חיים משוטט?

אם מצאתם כלב משוטט או בעל חיים החשוד כמשוטט, אין לקחת אותו הביתה לפני שנבדק על ידי רופא וטרינר. כלב משוטט או בעל חיים שמקורו אינו ידוע עלול להיות חשוף לנגיף הכלבת, גם אם הוא נראה בריא לחלוטין. תקופת הדגירה של המחלה יכולה להימשך שבועות ואף חודשים, ולכן בעל חיים שנבדק עדיין לא בהכרח יראה סימני מחלה. מתן חיסון לאחר שבעל החיים כבר נחשף לנגיף אינו מונע בהכרח את התפתחות המחלה.

כיצד ניתן להגן על חיות המחמד מפני כלבת?

1. הדרך היעילה ביותר להגן על חיות המחמד היא הקפדה על חיסון נגד כלבת.
 - כלבים: חובת חיסון מגיל 3 חודשים. החיסון הראשון נכנס לתוקף לאחר 30 ימים. לאחר מכן יש לתת חיסון נוסף (דחף) כעבור חודש ועד שלושה חודשים, ובהמשך לחדש את החיסון אחת לשנתיים.
 - חתולים וחמוסים: מומלץ לחסן אחת לשנתיים.
- חשוב לזכור שגם בעל חיים שחוסן בעבר, אך החיסון שלו אינו בתוקף, עלול להידבק בכלבת ולהעביר את המחלה.
2. הקפידו על רצועה בעת טיול עם כלבכם ברשות הרבים.
3. דווחו למוקד 106 על כלבים משוטטים או על חיות בר משוטטות.

מה עושים אם אדם ננשך או נחשף לרוק של בעל חיים?

- בכל מקרה של נשיכה או חשד למגע של רוק עם פצע פתוח או עם העיניים, האף או הפה:
- שטפו מיד את האזור היטב במים ובסבון במשך כמה דקות.
 - אל תנסו ללכוד את בעל החיים. אם ניתן, נסו לזכור את מראהו ואת מקום האירוע.
 - דווחו על בעל חיים משוטט למוקד 106.
 - פנו ללא דיחוי ללשכת הבריאות המחוזית או לרופא לקבלת הערכה וטיפול. ככל שעולה הצורך, משרד הבריאות ימליץ על טיפול מונע לאחר חשיפה (PEP) הכולל סדרת חיסונים נגד כלבת ולעיתים גם מתן נוגדנים.
 - זכרו, טיפול הניתן בזמן יכול למנוע את התפתחות המחלה ולהציל חיים.

מה עושים אם חיית המחמד ננשכה על ידי בעל חיים החשוד כחולה בכלבת?

- יש לפנות מיד לרופא וטרינר ולמוקד 106.
- אם החיסון של חיית המחמד בתוקף, היא תקבל חיסון דחף ותשהה בתצפית למשך 45 ימים.
- אם החיסון אינו בתוקף או שהחיה אינה מחוסנת, הווטרינר הרשותי יקבע את אופן הטיפול בהתאם לנסיבות ולנהלים.

מה עושים אם חיית המחמד נשכה אדם?

- יש לדווח מיד למוקד 106.
- ברוב המקרים, חיית המחמד תועבר לתצפית למשך 10 ימים. אם במהלך תקופה זו היא נשארת בריאה, ניתן לקבוע שלא הייתה מדבקת בכלבת בעת הנשיכה. אם בעל החיים מת במהלך תקופת התצפית, הוא יישלח לבדיקה במכון הווטרינרי.

כיצד ניתן לסייע במניעת התפשטות הכלבת?

כל אחד יכול לסייע במניעת התפשטות המחלה באמצעות כמה פעולות פשוטות:

- הקפדה על חיסון חיות מחמד בהתאם להנחיות.
- הימנעות ממגע עם חיות בר או בעלי חיים משוטטים.
- הקפידו לא לאסוף בעל חיים משוטט ללא בדיקה של רופא וטרינר.
- חינוך ילדים שלא ללטף או להתקרב לבעלי חיים שאינם מוכרים.
- שמירה על פחי אשפה סגורים כדי לצמצם את הגעתן של חיות בר ליישובים.
- איהחזקה של חיות בר כחיות מחמד.
- דיווח למוקד 106 על בעלי חיים משוטטים.

למי פונים?

- שירותי חירום ברפואה - [100](#)
- ממוקד עירוני, [106](#) – לדיווח על כלב משוטט או חיית בר חשודה.
- מוקד שירות משרד הבריאות "קול הבריאות".*[5400](#) – "

המאבק בכלבת: הפעולות, הנתונים והתוצאות

הכלבת היא מחלה קטלנית לבני אדם ולבעלי חיים, ולכן ההתמודדות איתה אינה נקודתית ואינה מתרחשת "רק כשיש אירוע", אלא מתקיימת באופן רציף, מתוכנן ומתואם בכל רחבי הארץ. משרד החקלאות וביטחון המזון מפעיל לאורך כל השנה מערך ארצי למניעה, ניטור וטיפול בכלבת. המערך כולל עבודת שטח שוטפת יחד עם כלל הגורמים הרלוונטיים, מבצעי חיסון לחיות בר, בדיקות ואבחון במעבדות, חקירות אפידמיולוגיות, וכן פעולות מניעה והסברה לציבור.

הפעילות מתבצעת בשיתוף פעולה הדוק עם הרשויות המקומיות, רשות הטבע והגנים, צה"ל וגורמי הביטחון, ועם כלל גורמי המקצוע הרלוונטיים. שיתוף הפעולה מאפשר זיהוי מוקדם של סיכונים, תגובה מהירה למקרי חשד, וחיזוק מתמשך של ההגנה על בריאות הציבור ובעלי החיים. המערכת כולה פועלת כיחידה אחת: מזהה סיכונים, פועלת בשטח, ומבצעת פעולות מניעה גם לפני שמתרחשת התפרצות.

מה אנחנו עושים בפועל?

מחסנים את חיות הבר ברחבי הארץ
משרד החקלאות וביטחון המזון, בשיתוף רשות הטבע והגנים, מפעיל תוכנית ארצית למניעת התפשטות הכלבת בקרב חיות בר. במסגרת התוכנית, מפוזרים מדי שנה כ-650 אלף פיתיונות חיסון אוראליים מהאוויר ובשטח, במטרה ליצור "חומת מגן" מפני התפשטות המחלה בקרב תנים, שועלים וחיות בר נוספות. פיזור הפיתיונות מתבצע בהתאם לתוכנית מקצועית המבוססת על תנאי השטח, מזג האוויר, תפוצת חיות הבר ונתוני התחלואה ברחבי הארץ. הפעילות מתקיימת בשני מבצעי חיסון ארציים מדי שנה: האחת, אביב (מרץ-מאי): לפני תקופת ההמלטות והגידול של גורים, שבה קיימת עלייה בתנועה ובמגע בין פרטים. השנייה, סתיו (ספטמבר-נובמבר): לפני חודשי החורף, שבהם חיות הבר נוטות להתרכז יותר באזורים מסוימים בשל תנאי מזג האוויר ומקורות מזון.
מטרת החלוקה העונתית היא ליצור רצף חיסוני בשטח לאורך השנה, כך שחיות הבר ייחשפו לפיתיונות החיסון באופן עקבי, ותימנע אפשרות להתבססות והתפשטות של הנגיף.
בהתאם להערכת הסיכון המקצועית, המשרד מבצע גם פעולות חיסון ממוקדות באזורים שבהם מתגלים מקרי כלבת או שבהם מזוהה סיכון מוגבר להתפרצות
מאז שנת 2018 מפוזרים ברחבי הארץ לפחות 650 אלף פיתיונות חיסון מדי שנה. בעונת החיסון האחרונה (2024-2025) פוזרו למעלה מ-670 אלף פיתיונות חיסון. מערך החיסון האוראלי לחיות הבר מהווה אחד הכלים המרכזיים והיעילים ביותר במאבק הלאומי בכלבת.

מאתרים כל מקרה חשוד ופועלים במהירות למניעת התפשטות המחלה

כל דיווח על בעל חיים החשוד כחולה בכלבת נבדק באופן מיידי. המעבדה לכלבת במכון הווטרינרי של משרד החקלאות וביטחון המזון משמשת כמרכז הארצי לאבחון מחלת הכלבת בבעלי חיים ובבני אדם, ומבצעת מאות בדיקות מדי שנה.

עם קבלת דגימה, מבוצע אבחון מעבדתי מהיר, ובמקביל נאסף מידע לצורך מיפוי מוקד האירוע והערכת הסיכון. כאשר מאומת מקרה כלבת, הוא מדווח באופן מיידי למשרד הבריאות, ומופעלת חקירה אפידמיולוגית משותפת שמטרתה לאתר כל אדם או בעל חיים שבאו במגע עם בעל החיים הנגוע. במסגרת החקירה:

- מאתרים בעלי חיים שנחשפו לנגיף ומעבירים אותם לתצפית וטרינרית בהתאם לנהלים
 - מאתרים אנשים שנחשפו לבעל החיים ומפנים אותם לקבלת טיפול מונע מציל חיים
 - ממפים את אזור האירוע ומבצעים פעולות נוספות בהתאם לרמת הסיכון
 - מעדכנים את הרשויות הרלוונטיות ואת הציבור
- התגובה המהירה לכל מקרה חשוד היא קריטית במניעת התפשטות הכלבת ובהגנה על בריאות הציבור ובעלי החיים.

פועלים יחד עם הרשויות המקומיות בכל רחבי הארץ

ההתמודדות עם הכלבת מתחילה בשטח, ולכן משרד החקלאות וביטחון המזון פועל בשיתוף פעולה הדוק עם הרשויות המקומיות ברחבי הארץ, כדי לאתר מוקדי סיכון מוקדם ככל האפשר, לצמצם את אוכלוסיית הכלבים המשוטטים, להגביר את שיעורי החיסון ולמנוע את התפשטות המחלה.

המשרד מלווה את הרשויות באופן שוטף ומנחה אותן, תומך בהן תקציבית ומעניק כלים להתמודדות עם אתגרי השטח. בסיוע ובתמיכת משרד החקלאות, הרשויות המקומיות והמועצות האזוריות מקיימות מבצעי חיסון יזומים באזורי סיכון, פעולות ניטור ואכיפה, וכן פעילויות הסברה שנועדו להגביר את מודעות הציבור לחשיבות חיסון חיות המחמד ולמניעת שוטטות בעלי חיים.

לצד הפעילות המקצועית, המשרד משקיע משאבים משמעותיים בחיזוק יכולתן של הרשויות להתמודד עם התופעה:

- כ-10 מיליון ש"ח הוקצו לרשויות הנגב המערבי לצורך איסוף כלבים משוטטים, שיקומם והעברתם לאימוץ.
 - למעלה מ-4.5 מיליון ש"ח מוקצים מדי שנה מאז שנת 2017 לטובת טיפול בכלבים משוטטים, עידוד אימוץ אחראי באמצעות עמותות וכלביות רשותיות, וצמצום המלטות עתידיות באמצעות פעולות עיקור וסירוס.
 - 15 מיליון ש"ח הוקצו לשיקום, שדרוג והרחבת כלביות רשותיות, במטרה לשפר את תנאי ההחזקה של בעלי החיים ולהגדיל את יכולת הקליטה והטיפול בהם.
- בנוסף, המשרד פועל יחד עם הוועטרינרים הרשותיים לאיתור מוקדם של מוקדי תחלואה, טיפול באירועים חריגים, תגבור פעולות מניעה באזורים שבהם קיים סיכון מוגבר, והעברת מידע והנחיות לציבור בזמן אמת.

פועלים למניעת חדירת כלבים משוטטים לשטח ישראל

בשנים האחרונות, וביתר שאת בתקופה האחרונה, מדינת ישראל מתמודדת עם אתגר של חדירת כלבים משוטטים וחסרי בעלים מאזורים שבהם קיימים מוקדי כלבת פעילים, כגון: לבנון, סוריה והרשות הפלסטינית. כלבים אלו אינם מחוסנים, ועלולים לשאת את נגיף הכלבת ולהוות סיכון לבני אדם, לחיות מחמד ולחיות משק. ככלל, פועל המשרד באופן ממוקד באזורי הסיכון, מגביר ניטור ומרחיב את פעולות המניעה והחיסון.

על רקע העלייה במספר מקרי הכלבת באזור השומרון, משרד החקלאות וביטחון המזון פועל לצמצום הסיכון לחדירת כלבים משוטטים לשטח ישראל, באמצעות שיתוף פעולה עם צה"ל, גורמי הביטחון והרשויות המקומיות בשטח.

במסגרת הפעילות:

- מתקיים קשר רציף עם גורמי הביטחון לצורך ניטור מוקדי סיכון לאורך קו התפר
- מתבצעות הערכות מצב מקצועיות בהתאם להתפתחויות בשטח ולנתוני התחלואה
- מתוגברות פעולות איתור, לכידה וטיפול בכלבים משוטטים באזורים שבהם קיים סיכון מוגבר
- מועבר מידע שוטף לרשויות ולגורמי המקצוע לצורך תגובה מהירה לכל אירוע חריג
- מבוצעות פעולות מניעה ממוקדות באזורים שבהם קיים חשש לחדירת בעלי חיים שעלולים לשאת את הנגיף

מעדכנים את הציבור ומנגישים מידע בזמן אמת

בכל מקרה של זיהוי או חשד לכלבת, משרד החקלאות וביטחון המזון מרכז ומפרסם את המידע המקצועי הנוגע לבעלי החיים באתר המשרד, לצד הנחיות התגוננות לציבור ודרכי פעולה במקרה של חשיפה אפשרית למחלה.

במקביל, המשרד עוקב בזמן אמת אחר כלל המקרים המדווחים, פועל בשיתוף משרד הבריאות והרשויות המקומיות, ומוודא שהמידע המקצועי הנדרש לצורך מניעת התפשטות המחלה והגנה על הציבור מועבר

לגורמים הרלוונטיים במהירות האפשרית.
כך נשמר רצף של מידע מקצועי, תיאום בין הגורמים, והנגשת הנחיות פעולה לציבור בזמן אמת.

צוות משימה ייעודי לניהול והובלת המענה הלאומי

במקביל לפעילות השוטפת בשטח, פועל במשרד צוות משימה ייעודי בראשות המשנה למנכ"ל, בשיתוף גורמי המקצוע, משרדי הממשלה הרלוונטיים וגופי הביטחון. הצוות מרכז את תמונת המצב הארצית, מגבש צעדי פעולה נוספים, ומוביל חיזוק מתמשך של מערך ההתמודדות עם הכלבת, הן בהיבט המניעתי והן בהיבט המבצעי, בהתאם להתפתחויות בשטח ולצרכים המשתנים.
גם בזמן התפרצות, הפעילות נמשכת: ניטור, חיסון, חקירה ומניעה בשטח, כדי לבלום את התפשטות המחלה.

הכלבת הורגת. מי שחולה לא מחלים, אבל יש דרך למנוע את המחלה

הכלבת היא מחלה קטלנית, אבל ניתנת למניעה. בשנה האחרונה נרשמה עלייה מתמשכת במספר מקרי הכלבת בישראל, ומתחילת השנה דווחו עשרות מקרים ברחבי הארץ. רובם התגלו בקרב כלבים, בקר ותנים, נרשמו גם מקרים חריגים בחתולים, בגיריות ואף בחיות אחרות. הנתונים הללו מדגישים את הצורך בהגברת המודעות ובשמירה על חיסון קבוע של חיות הבית בכלל וחיות המחמד בפרט. חייבים לעצור את ההתפשטות, וחיסון הוא הדרך היחידה לעשות זאת

נשכתם או נשרטתם? כך תפעלו נכון!

טיפול מהיר יכול להציל חיים ולמנוע מוות בכ-100% מהמקרים. מה צריך לעשות? אל תדחו למחר.

1. שטפו היטב את מקום הנשיכה במים וסבון.
2. חטאו את המקום בחומר חיטוי (אלכוהול או יוד)
3. גשו מיד לבית החולים הקרוב או ללשכת הבריאות המחוזית הסמוכה.

מהי מחלת הכלבת?

הכלבת נגרמת מנגיף התוקף את מערכת העצבים והמוח. היא גורמת לשיתוק ולמוות בקרב בני אדם ובעלי חיים. לאחר הופעת הסימנים הראשונים, אין ריפוי. לכן, מניעה היא הדרך היחידה להינצל.

מי יכול להידבק ולהדביק?

הנגיף תוקף את כל היונקים, כולל בני אדם. אבל הסיכון העיקרי להעברה הוא דרך טורפים שונים, בעיקר ממשפחת הכלביים, ובראשם כלבים משוטטים.

מהלך המחלה

- הנגיף נכנס לגוף דרך נשיכה או רוק על פצע פתוח.
- לאחר החדירה, הנגיף מתרבה בשרירים באזור הנשיכה.
- הנגיף נע דרך העצבים אל מערכת העצבים המרכזית והמוח, מבלי לגרום לסימנים במשך שבועות עד חודשים. אורך תקופת הדגירה מתקצר ככל שמרחק הנשיכה מהראש קצר, וכן בגילים צעירים.
- כשהנגיף מגיע למוח, הוא גורם לשינויי התנהגות, שיתוק, קצף מהפה וקשיי בליעה. בשלב זה, הנגיף נודד לבלוטות הרוק, לעיניים ולרקמות אחרות. במצב זה בעל החיים יכול להעביר את המחלה, והתפתחות המחלה מאוחרת מדי לטיפול.

סימני אזהרה בכלבים ובעלי חיים אחרים

הכלבת גורמת לשינויים קיצוניים בהתנהגות:

- כלב חביב עלול להפוך לתוקפני או להפך, למפוחד ומסתגר. יתכנו גם סימנים אחרים הקשורים לפגיעה במערכת העצבים המרכזית.
- חיות בר (כמו תנים למשל) עלולות להתקרב לבני אדם בצורה לא טבעית, וללא פחד, וכן לתקוף עצמים שונים, כגון כלי רכב ועוד.
- בהמשך מופיעים: קשיי בליעה, שיתוק, קצף מהפה, רתיעה ממים ועוד.
- חיות משק, כדוגמת: סוסים, חמורים, בקר וצאן, עלולות לפצוע את עצמן ולהפגין סימנים מגוונים הנעים משיתוק ועד תוקפנות.
- אם אתם רואים בעל חיים שמתנהג מוזר, דווחו מיד 106. אל תנסו להתקרב או ללכוד אותו בעצמכם!

איך מאבחנים כלבת?

- ניתן לאשר את האבחנה רק לאחר המוות, באמצעות בדיקת המוח.
- הבדיקה מבוצעת במכון הווטרינרי במשרד החקלאות וביטחון המזון.

מהם הסימנים לבעל חיים חולה?

המחלה יכולה להופיע בשתי צורות עיקריות:

- הצורה האגרסיבית: המתבטאת בתוקפנות, אישקט ועוררות.
- הצורה השקטה: המתבטאת באדישות, חולשה ושיתוק ההולך ומחמיר.

הסימנים משתנים בין בני אדם לבעלי חיים ובין בעלי חיים ממינים שונים. בדרך כלל כוללים:

- שינוי חריג בהתנהגות, כגון: תוקפנות או ידידותיות בלתי אופיינית.
- פחד קיצוני או אובדן הפחד מבני אדם.
- ריור מוגבר, לעיתים עד כדי קצף סביב הפה.
- קושי בבליעה.
- שיתוק חלקי או התכווצויות שרירים.
- שינוי בקול.

מה קורה אם בעל חיים נושך/שורט אותי?

1. שטפו מיד את אזור הפגיעה במים זורמים ובסבון.
2. רשמו פרטים מזהים של בעל החיים: תיאור, צבע, מין, מיקום ופרטי בעלים, אם יש.
3. אל תגעו בבעל החיים! דווחו למוקד 106.
4. פנו מיד ללשכת הבריאות המחוזית או לבית החולים הקרוב.

מפגש עם כלב משוטט. לפני שאתם ממהרים לאסוף אותו, עצו אצל הווטרינר

אם מצאתם כלב משוטט או בעל חיים החשוד כמשוטט, אין לקחת אותו הביתה לפני שנבדק על ידי רופא וטרינר.

כלב משוטט או בעל חיים שמקורו אינו ידוע עלול להיות חשוף לנגיף הכלבת, גם אם הוא נראה בריא לחלוטין. תקופת הדגירה של המחלה יכולה להימשך שבועות ואף חודשים, ולכן בעל חיים שנדבק עדיין לא בהכרח יראה סימני מחלה. מתן חיסון לאחר שבעל החיים כבר נחשף לנגיף אינו מונע בהכרח את התפתחות המחלה.

טיפול נכון ומהיר ימנע את התפתחות המחלה ויציל חיים.

טלפונים לשעת חירום:

- שירותי חירום ברפואה **100** –
- ממוקד עירוני **106** – לדיווח על כלב משוטט או חיה בר חשודה.
- מוקד שירות משרד הבריאות "קול הבריאות" **5400*** –

הכלבת הורגת. מי שחולה לא מחלים, אבל יש דרך למנוע את המחלה

הכלבת היא מחלה קטלנית, אבל ניתנת למניעה. בשנה האחרונה נרשמה עלייה מתמשכת במספר מקרי הכלבת בישראל, ומתחילת השנה דווחו עשרות מקרים ברחבי הארץ. רובם התגלו בקרב כלבים, בקר ותנים, נרשמו גם מקרים חריגים בחתולים, בגיריות ואף בחיות אחרות. הנתונים הללו מדגישים את הצורך בהגברת המודעות ובשמירה על חיסון קבוע של חיות הבית בכלל וחיות המחמד בפרט. חייבים לעצור את ההתפשטות, וחיסון הוא הדרך היחידה לעשות זאת

מחסנים ושומרים עליהם ועליכם

חיסון הכלב או החתול הוא הדרך היחידה למנוע הדבקה בכלבת, ויכול למנוע מוות בכ-100% מהמקרים. אל תדלגו על החיסון. זה מציל חיים.

מהי מחלת הכלבת?

הכלבת נגרמת מנגיף התוקף את מערכת העצבים והמוח. היא גורמת לשיתוק ולמוות בקרב בני אדם ובעלי חיים. לאחר הופעת הסימנים הראשוניים, אין ריפוי. לכן, מניעה היא הדרך היחידה להינצל.

מי יכול להידבק ולהדביק?

הנגיף תוקף את כלל היונקים, כולל בני אדם. אך בעיקר מועבר על ידי כלבים משוטטים וחיות בר (כגון שועלים ותנים). חיית מחמד לא מחוסנת עלולה להידבק מהם, ולהדביק אתכם.

איך מגינים על חיית המחמד שברשותכם?

בדקו עכשיו [באזור האישי באתר Gov](#) את מועד החיסון האחרון. שימו לב: אם יש לכם כלב,

- חובה לחסן כל כלב החל מגיל שלושה חודשים, ולתת חיסון דחף תוך 3 חודשים נוספים לכל היותר.
- יש לחזור על החיסון אחת לשנתיים.
- כלב ברשות הרבים, חייב להיות קשור ברצועה.

אם יש לכם חתול או חמוס, מומלץ לחסן אחת לשלוש שנים. בשנה הראשונה תינתנה שתי המנות הראשונות: חיסון ראשון וחיסון דחף.

אם ראיתם חיית בר (כגון: שועלים או תנים) או כלב משוטט, דווחו מיד למוקד 106. אל תתקרבו ואל תנסו ללכוד בעצמכם.

למה זה כל כך חשוב?

רוב מקרי הכלבת בישראל מתגלים אצל חיות בר וכלבים משוטטים. חיות המחמד עלולות להידבק מנשיכה של חיה נגועה, ולהעביר את הנגיף לבני הבית ולילדים ולהכניסה לביתכם, לפעמים אף מבלי שתדעו. **חיסון פשוט מונע אסון.**

מה עושים אם חיית המחמד נשכה?

1. פנו מיד לרופא וטרינר.
2. בקשו מהננשך לפנות לחדר מיון או ללשכת הבריאות המחוזית.
3. ודאו שחיסון הכלבת של חיית המחמד בתוקף.
4. דווחו למוקד 106.
5. החוק מחייב להסגיר את הכלב לתצפית כלבת למשך 10 ימים.

אם בעל החיים מת, יש להביא את הגופה לבדיקה במכון הווטרינרי של משרד החקלאות וביטחון המזון.
איך להימנע מנשיכות?

- שימו לב לסימני תוקפנות כמו: נביחות, חשיפת שיניים וסימור שיער.
- אל תשחקו עם הכלב במשחקים תוקפניים.
- אל תרוצו אם כלב רודף אחריכם.
- אל תפרידו מריבות בין כלבים בידיים, השתמשו במים או ברעש חזק.
- קשרו את הכלב ברצועה בכל טיול.
- מומלץ לעקר/ לסרס את הכלב, כיוון שזה מפחית תוקפנות.

האם כלב מחוסן יכול להידבק?

הדבקת כלב מחוסן בכלבת נדירה מאוד. אם הכלב מחוסן באופן תקין, הסיכוי להידבק כמעט אפסי.
זכרו:

חיסון אחד קטן, מעניק הגנה גדולה עליכם, על משפחתכם ועל חיית המחמד שלכם.
ניתן לעקוב אחר חיסון חיית המחמד באמצעות [האזור האישי באתר הממשלתי Gov.](#)

טלפונים לשעת חירום:

- שירותי חירום ברפואה [100](#) –
- ממוקד עירוני [106](#) – לדיווח על כלב משוטט או חיית בר חשודה.
- מוקד שירות משרד הבריאות "קול הבריאות" [*5400](#) –